

Kolozsvári Hírlap

FÜGGETLEN NAPILAP.

Főszerkesztő: **Dr. ÓVÁRI ELEMÉR.**

Felelős szerkesztő: **CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY.**

A magyar iparos.

Kolozsvár, június 21.

Uton-utfélen hangoztatjuk, hogy jogállam, földmivelő állam vagyunk, de ha iparról van szó, akkor nagyon vegyes érzelmekkel találkozunk.

Mig az iparos keserűen panaszkodik a rossz üzletmenetről s munkahiányról, addig az uri osztály vállat von s kicsinyli az ipar jelentőségét.(!?)

Mikor az országnak jóléte a természet szeszélyétől van függővé téve, akkor nem szabad, hogy egy nemzet egész népessége majdnem, kizárólag a föld, eső és szél kedvező vagy kedvezőtlen esélyeire támaszkodva, keresse boldogulását és megélhetését.

Nálunk akkora vagyonok nem gyűlnek össze, mint az iparosországokban. A különféle: arany, ezüst, hus, petroleum stb. királyok, mint mesebeli alakok tűnnek fel előttünk.

Pedig a magyar annyira értelmes és intelligens faj, hogy nincs a világnak olyan mestersége, amelyre nemcsak jól használható, hanem nagyon sokban kiváló, sőt feltaláló lenne.

Nagy baj az, hogy míg egyrészt velünk született gőgünk miatt lenézzük a kézművest, másrészt az ugyancsak velünk született nemzeti betegségünk, a — lustaság — nem engedi meg nekünk, hogy a dolognak a mélyére hatoljunk s oly szeretettel

folytassuk mesterségünket, aminőt az meg kíván arra, hogy benne mind tökéletesebbek s ez által versenyképesebbek legyünk.

Ma már más szempontok irányítják a nemzetek alakulását.

Oda kell hatni, hogy ne csak azokat a gyermekeinket adjuk mesterségre, akikből már mást egyáltalán faragni nem tudunk, hanem magasabb tanulmányokat végzett fiainkat kell befogni valamely iparágra s tanuló éve alatt is folyton ügyelni rá, hogy szellemi képességeiket folyton tovább mívelve, oly intelligens iparososztályt neveljünk, mely a külföldiekkel minden téren megállhassa helyét. A fiatal Amerika elég sok tanulságos példát szolgáltat.

Az iparos pedig, különösen a jobb módú, ne akarjon mindenáron urat, magánál tán különbet nevelni fiából, mert ezzel nemcsak a saját tiszteletre méltó mesterségét alacsonyítja le, de megakadályozza azt is, hogy egy iparos generációt neveljen, hogy ipara tudományát fiutól-fiúra átszarmaztatva, azt mind jobban tökéletesítsék s a vagyont, melyet hosszas munkásságukkal gyűjtöttek, megőrizhessék, gyarapíthassák s végül megvethessék az alapját egy-egy magyar iparos dynastiának; erre van nekünk legégetőbb szükségünk.

Nagyobb urat magánál az önzértes és független iparos ne ismerjen, mert két keze munkája szorgalma és ügyessége, megadja

neki a módot arra, hogy tisztességesen, önállóan megállhasson s azért, amiért megdolgozott és elfáradott, külön köszönettel senkinek sem tartozik. A függetlenség pedig kincs.

Az iparosok munkájára mindenki rá van utálva, ne tekintés tehát alárendeltjeiknek az iparost, hanem magukhoz hasonló embereknek és ne segítse nek — az emberi gyengeség felhasználásával — az önzértes lerontani olyan embereknek, a kiknek szolgálatait nem nélkülözhetik. Próbáljuk csak meg...

(d.)

Ujabb leleplezések

Jókai Mór utolsó éveiről.

— Második röpirat. —

Mikor a méltóságos asszony egyszer hazajött a városból, a kocsin tizenkét üveg cognacot hozott s velem vitette be a méltóságos ur szobájába s tisztán emlékszem, hogy azt mondta neki:

— Na, hoztunk cognacot. Ne lopass nekem. Igyál, akár megdöglözhetsz tőle. De irjad valamit, mert hatvan forint volt.

— Tudom továbbá — folytatta Pók János — hogy ottlétem alatt a méltóságos ur egyszer estefelé meg is szökött. Csak éjjel vették észre, mikor a méltóságúak a kertből a lakásba tértek. Azonnal fölcsegettek s utána küldték a városba, hogy akárhogy is haza vigyem. Az Erzsébet körüti lakására mentem s a házmaster mondta is, hogy bejött a méltóságos ur. Együtt csöngöttünk dörömböltünk az ajtón, tovább egy óránál, de a

a méltóságos ur nem eresztett be engem se. Nála nélkül mentem vissza s reggel a méltóságos asszony maga ment be érte. Ki is hozta. A házmasteren kívül Vida István fuvaros is tudhatja, vele jöttem be s hallotta a dolgot.

— Magyarázza meg nekem Pók, — szoltam most én a komoly s feltűnően intelligens emberhez — hogyan lehetett, hogy Jókai Mór mindezek dacára nem szakított velük s türte a bánalmakat?

— Nagyon jó szive volt a méltóságos urnak s ha már, mint a hogy néhányszor megtörtént: irt is valakinek a helyzete felől, vagy akart tenni valamit: egy-két jó szót szoltak neki s mindent hitt megint, maga-magát is lecsáfolta. Kérem, én tudok leveleket, a melyekben panaszkodik. Ha tanúságra kerül a sor: én megmondom, hol van ilyen levél. Nekem elmondta a méltóságos ur, hogy irt.

— De nézze csak Pók — kérdeztem ismét — itt van ez a „Hiénák Jókai sirján“ című védelme Jókainé önméltóságának. Ebben Vészi József ur Iház Lajos főgondnokra, egy ehhez intézett levélre hivatkozik. Az áll, mint láthatja a levélben, hogy valaki „a cselédek sorba megvesztegeti.“

— Kérem, nagyon egyszerű a dolog. Mert azt akarta méltóságos asszony, hogy írja a méltóságos ur, hát azt írta. Vagy szép szerével vették reá, vagy kényszerítették reá. Én épen mondtam, hogy önmagát is megcáfolták vele. De nem hiszem különben, hogy Iház Lajos ur önnagysága is már régen fel ne ismerte volna a helyzetet. Tessék megkérdezni tőle, hogyan fogadták apósát: Jókai Károly ur önnagyságát, mikor ez meglátogatta fivérét Tudom, hogy Csendesnek —

TÁRGZA.

A kebelbarátnő.

Mlle Augustine szalonjában. A szertesztét látható niptárgyakból következtethetünk a háziasszony váltakozó izlésére.

Gaston (belép): Augustine, csókolom a harisnyáit!

Augustine: Szent isten, milyen ostoba maga, Gaston!

— Ön pedig borzalmasan kegyetlen, hogy ezt mondja; hiszen ezzel elrettent engem.

— Annál jobb, ha ilyen módon el tudjuk rettenteni az embereket.

— Pedig valóban félreért engem, mert én olyasmit jöttem kérni öntől, a mihez legnagyobb bátorság szükséges...

— Csak nem pénzt akar tőlem kérni?

— O, Augustine, hát minek tart ön engem?

— Akkor hát halljuk, mit akar nekem mondani?

— Csakhogy a dolog nem oly egyszerű; sőt ellenkezőleg, nagyon körülményes.

— Jól van, jól; tudom már, mit akar mondani.

— Csakugyan? Akkor hát meglátszik rajtam Hiszen oly szerencsétlen vagyok, nem tudok sem aludni, sem enni, én...

— Igen, igen, tudom, egyedül én adhatom vissza a nyugalmát, az egészségét, az étvágyát.

— Augustine, úgy ellopták a szívemet, mintha zsebmetszők közt jártam volna.

— Megőrült maga, szegény barátom?

— Igen, Augustine, megőrültem; sőt többet tettem ennél, meghűltem, bamba lettem. A szere-

lem az oka mindennek. A szerelem marcangolja a szívemet. Én ezen a szerelmen úgy csüngök, mint a bankár a pénztárán.

— Majd elmulik, ne aggódjék.

— Nem, esküszöm, nem fog elmulni; ez alkalommal komoly a dolog; a lehető legkomolyabb.

— Hiszen annyi szép asszony van, akik éppen oly csinosak.

Gaston (olyan tüzzel, amely a gyémántot is megolvasztaná): Nem, oh nem! Csak egy asszony van és rajta kívül nincs egyéb a földön, amiért élni érdemes.

Augustine: Hízalgó! (Komolyabb hangon): Nagyon sajnálom, barátom, de lehetlent kíván.

— De miért Augustine? mondja miért?

— Mert, nos mert...

— Mert micsoda?

— Mert maga nem tetszik nekem.

— Tessék?

— Maga nem tetszik nekem; erről csak nem tehetek?

— És ez az ok, amiért nem akarja Louissetnek megmondani, hogy én őt örültem szeretem?

Augustine (határtalan meglepetéssel): Hát Louissetről van szó? Maga Louisset szereti?

Gaston: Mindenesetre. És mint-hogy ön a kebelbarátnője neki és ő teljes bizalommal van ön iránt, azt hittem...

— Tehát Louisset szereti?

— Imádom őt! Attól a naptól fogva, a mikor megismerkedtem vele...

— Pardon, hiszen azon a napon én is ott voltam nála.

— Azt hiszem, igen.

— Köszönöm... és akkor tünt fel ő olyan észbontóan önnek?

— Ah, kedves barátnőm, mi-

a kit jól ismertem — mikor hozzá fordult a méltóságos ur miatt, mit mondott. Hogy nem mondott igazat. Mert hiszen akkor úgy tudta Jókainé önméltóságától. Tessék most megkérdezni, úgy gondolom, már azóta tisztán lát.

Annyit láttam három évi ottlétem alatt, hogy egész nap beszélhetnék róla. Mert hiszen be is jártam a szobákba, a méltóságos urnak a bizalmát teljesen birtam s én nem avatkoztam bele semmibe, legfőleg a méltóságos uron a hol lehetett, kicsi erőmből segitettem De még egy rémes esetre visszaemlékszem. Ezt kell elmondanom. Ebből megtetszik érteni, hogy nem volt abban a szomorú dologban semmi titokzatosság. Csak nagyon sok durvaság.

A méltósága, ha egyszer felátadt benne a düh, akkor nem birt magával. Csak az volt a csunya, hogy leginkább szegény áldott öreg férjével volt a legkegyetlenebb. Mondhatom, hogy velünk is sokszor kemény volt, de az semmi. Én három évet töltöttem nála. Az az eset, a mit el akarok mondani, a következő volt:

Fát hordattam be. A fa vágásáért járt 26 korona. A méltóságos ur és a méltósága egy szobában ültek, a pénz — papír és ezüst meg nikkel egyaránt — egy fatányérban állt az asztalfiókban. A méltóságos ur vett ki 26 koronát, egy koronát pedig azért adott ide nekem, hogy az asszonynak a behordásért jutalmul adjam. Meghallotta ezt a méltóságos asszony, felugrott s odakiáltott:

— Már megint gavallérokodsz te vén számár?

(Folytatjuk.)

A szenzáció.

Nagy dolog a szenzáció; ebből táplálkozik s erre épül a vállalatok sok különböző fajtájának ezre. Ma már annyian foglalkoznak a szenzáció-csinálással, hogy mester legyen, aki eredményeket tud elérni. Az amerikaiak e tekintetben valóban elsőrangú mesterek. Hanem minden eddigit fölülmul az a szenzáció, amelyet a chicagói Tribune kieszelt. Ugy látszik, túl a tengeren nagyon érett már az ugorka és nem történik Chicagóban elég nevezetes esemény a rendkívüli külön kiadások számára. A Tribune szerkesztője, aki alapos tájékozottsággal bír a közönségnek műveltségéről, az ugorka-sze-

csoda asszony az! Azok a szemek! . . . A legtisztább azúr . . .

— Igen, kék; mindig kék; úgy látszik, ez a kék hat olyan butítólag a férfiakra.

— Ks az alakja . . . micsoda alak!

— Ugy füzi magát, hogy szinte görcsöket kap.

Gaston (mind lelkesen). És az a click, az az elegancia!

Augustine (bosszusan): Jó Isten! ha az embernek jó szabója van . . .

— Külömben azt hiszem, ő sem idegenkedik tőlem.

— Ugy?

— Sőt tetszem neki! Igen, igen; tetszem neki.

— Szegény barátom!

— (Bámul): Miért sajnál?

— Ha olyan jól ismerné őt, mint én . . . no csak annyit mon-

zon számára Shakespeare műveiből ollózza a lap szenzációit. Az első nagy külön szenzáció a következőképpen szólt:

Óriási betűkkel a lap élén ez volt olvasható a minap:

!!! Julius Cézárt meggyilkolták!!!

Ez alatt más vasok betűkkel:

„Római diktátort Brutus és Cassius vezetése alatt az összeesküvők leszúrták.“

Erre kitört a polgárháboru;

Marcus Antonius beszédet mondott a holttestnél, mire az összeesküvők menekülni voltak kénytelenek.

Aztán következtek a táviratok rémes esetről:

Róma, márc. 16. Julius Caesar tábornokot tegnap az összeesküvők csoportja, akiket Marcens Brutus és Cajus Cassius vezetett, megölték a szenátusban. A nép azonban Marcus Antonius gyújtó hatású beszédére fellázadt a gyilkosok ellen, úgy, hogy Brutus és Cassius jónak látták menekülni. A többi összeesküvőt letartóztatták. Érdekes volt, hogy a gyilkosság alkalmával Julius Caesar tábornok a gyilkosok vezetőjében legjobb barátjára ismert és meglepetten kérdezte tőle: „Te is, fiam, Brutus?!“

Alig néhány nappal e szenzáció után másikat közölt a chicagói lap: a Romeo és Julia tragédiáját. Ezt a következő módon közölte az olvasóival:

„Családi dráma Olaszországban, amely hat emberéletet követelt!“

Aztán elmondja a cikkben a lap, hogy két család — a Capulet és a Montague — régi gyűlölettel viseltetik egymás iránt. Ennek a gyűlöletnek az lett a következménye, hogy egy Julia nevű fiatal hölgy öngyilkosságot követett el, három fiatal uri ember párbajban meghalt és egy másik, Romeo Montague önmagát ölte meg.

Ugy látszik, nagyon beütött a chicagói lapnak ez a két szenzáció, mert azok nyomán valóságos olasz üdözés támadt a városban. A hevesvérű taljánokat, akikkel különben sem rokonszenvez az amerikai nép, néhány utcában megtámadták gyűlölik, amiből véres verekedés támadt. Erre nem számított a derék lap s jónak látta további szenzációit más országból meríteni. Meg is jelent nyomban a következő hír:

dok, hogy egy lyukas széknek több szíve van.

— Hogyan? Tehát csak kacér?

— Hogy kacér-e? mint a . . . na! nem is akarok hasonlatot mondani reá. Hanem hütlenebb, kétszínűbb nő nála kevés van . . .

— Lehetetlen!

— Meg vagyok győződve arról, hogy ön hamar ráunna. (Kevés szünet.) Nem azért mondom ezt, persze, hogy lebeszéljem, kiábrándítsam magát; hiszen ő kebelbarátnőm, a legbensőbb barátnőm . . .

— Igen, azt veszem észre . . .

— De jobban szeretném, ha mást bizna meg ezzel a misszióval . . .

— De hát miért?

— Mit tudom én! (Ideges lesz.) A dolog kellemetlen nekem.

(Kis idő mulik; Augustine csakot köt a zsebkendőjéből,

Helsingfors, Dánia április 1. (Saját tudósítónk távirata.) Büzlik valami Dániában. Hogy voltaképpen mi történik, azt ennek a szerencsétlen országnak szerencsétlen népe nem tudhatja, mert Claudius király előbbi miniszterelnöke, lord Polonins által alapított s ma is működő cenzurája visszatart minden hírterjesztést. A legvadabb mende-mondák keringenek a népköz; az önök levelezője azonban hiteles értesülés szerzett egy fiatal arisztokrata, Horatio ur révén, aki benső barátja Hamlet trónörökösnek . . .

Aztán elmondja a lap Hamlet tragédiáját híven Shakespeare után.

A lovagias és udvarias japánok.

Annyi bizonyos, hogy Japán nagy kanállal ette a civilizációt. Nemcsak annak a tudományos részét, hanem a gavallérságát is. Erre vall, mint a Temps írja, a következő részlet a most dúló háborúból:

A Steregocskij orosz hadihajó két katonája japán fogsága került. Az egyik orosz tengerésznek Jurjev Fedor a neve; ennek a lába törött a csatában. A másiknak, Filinszky Ivánnak, a koonyáján van hatalmas seb. Ugy szedték össze haldokolva, véresen s azután kórházba vitték a szegény muszka foglyokat, Sasebo japán városba. A kórházban nagyon jó a dolguk. mint általában az ellenséges sebesülteknek, akik Japán kényerét eszik. A sárgabőrű hadviselők valóssággal tüntetni akarnak a világ előtt az emberséges voltukkal s el is érték ezt, mert az orosz hadseregéből sok katona szokik meg s beáll hadifogolynak. Hanem a két sebesült orosz tengerészt a figyelmesség még egy másik példája is meglepte. Levelet kaptak Jamamoto admirálistól, aki francia nyelven a következő sajátkezűleg írott sorokat küldte hozzájuk:

„Uraim, az önök hősiessége amelylyel hazájukért ellenünk harcoltak, diszére válik az orosz hadseregnek. Önök megtették a kötelességüket. Szívemből elismerem ezt és szerencsét kívánok önöknek, mert önök hősök. Ne aggódjanak a jövőjük miatt. A mi tengerész-kórházunk nagyon jól van berendezve; az orvosaink pedig kiváló képzettségű és nagy gyakorlatu tudósok. Remélem, nemsokára fel fognak gyógyulni

amit melegen kívánok önöknek; a háboru végével pedig teljes egészségben térhetnek vissza a hazájukba . . .“

Ehhez a levélhez bizony nem kell kommentárt fűzni.

Osztrák fináncz-történet.

A alá már Isrenben boldogult rabbi Akiba megmondolta és újra konstatáljuk, hogy jól mondotta, hogy az osztrák hivatalos észjárás mindig elkésik egy gondolattal. Hozzátehetjük, hogy nem az „okos“ gondolattal késik meg, mert az osztrák hivatalok talán nem is igen tartogathatnak raktáron „okos“ gondolatokat. Hogy mi Ausztriában a „Vorschrift“, arról a következő, a mult szombatn megtörtént kis eset szolgálhat tanuságul.

Három olasz, a minap egy roverei barátjuk temetésére az osztrák területen fekvő Ala felé utazott. Résztvétük jeléül hatalmas koszorut vittek magukkal csupa friss rózsából. Széles selyem szalagon pompázott a boldogult jó barát neve. A határon eléjük áll a fináncz azzal, hogy a koszorúért vám is jár. Mert csak rövid ideig állt a vonat, a vitatkozást el akarták kerülni s megkérdezték, mennyit tesz ki a vám? A fináncz beviszi a koszorut a fölöttesséhez s ott lemérve a koszorú súlyát, nagy bölcsen és hamarosan kivágják, hogy csekély 100 korona.

— Micsoda — riadt fel erre a három barát.

— Természetes, — szolgált készséges magyarázattal a főfinánc, — a koszorun selyem szallag van, kénytelenek vagyunk hát az egész koszorut, mint selymet, tarifa szerint elvámolni.

Nem használt se szó, se beszéd. A mit egyszer egy fináncz a fejébe vesz, ki nem veri at abból semmiféle okos szó, hátha még k. u. k. fináncz. Fűtyölt már a vonat s a három barát még mindig tanakodott, mit tegyen, mert se koszorú nélkül nem akartak megjeleni a temetésen, de otthagyni se akarták a semmiképp. Végre is kisütötték a legegyszerűbb megoldást, hogy levezzik a szalagot, vámolják csak azt el, mint selymet, mert a rózsza úgy is vámmentes. Hozzá is láttak mindjárt a szalag lefejtéséhez. Az ám! de nem azért öröködik a finánczban a duplán felhigitott osztrák hivataloskodás.

— Ha a szalagot le akarják

— Nem gondolsz már Lonisettere?

— De hiszen sohasem gondoltam rá.

— Hazudsz!

— Becsületszavamra, csak azért mondtam, hogy a szivedig férköztek.

— Igaz ez?

— Ez az asszonyi sziv örök törvénye, amelyet már az iskolában tanítanak nekünk . . . De most valid be őszintén: nemde, az a gondolat nyitotta meg a szivedet nekem, hogy ezzel megfosztod a barátódot egy udvarlótól?

Augustine (hosszas gondolkodás után): Meglehet! De annyi bizonyos, hogy te nagy bandita vagy szivem!

Léon Xauroff

Gaston féloldalról szemléli őt, aztán melléje vonja a kezét és hirtelen megragadja a kezét.)

Gaston: Ah, Augustine, tehát szeret engem egy kissé? Ezért nem akarja megengedni, hogy mást szeressek.

Augustine i Én?

— Maga, maga! És éppen ezt vártam én is, mert én önt szerettem, önt imádom a lelkem egész hevével . . .

— Ugy, és Louise-t?

Gaston csókokkal borítja el a kezét): Mit törődöm én Louise-tel!

— Nagyon szép!

* * *

Augustine boudoirjában. Nehány nap mult el és Gaston a betedik menyben turbékol.

Augustine: Szeretlek, imádlak! Gaston (átöleli őt):

fejteni — szolt hivatalos komolysággal — ezt csak olasz területen tehetik, mert a koszorut onnan kessen hozták. Onnan hozzák azután külön a koszorut, külön a szalagot s ekkor csak az utóbbit vámoljuk meg.

Hiába volt minden kérés, minden okoskodás. Vissze kellett menniök egy fináncz kiséretében, akit annak megakadályozására küldtek fegyveresen velük, hogy ne osztrák területen vigyék valahogy végbe ezt a rettenetes vámkihágást. Mikor visszajöttek, messze prüsszögött már a gőzös. Ekkor kényelmesen lemérték a szalagot s kifizették az érte járó csekély díjat. Lekéstek barátjuk temetéséről is. És még mondja valaki, nem szeretteméltók a mi osztrák szomszédaink?

Regény a kikötőben.

Az Egyesült-Államok törvényei — tudvalevőleg — nem engedik partraszállani a magános nőt, hacsak okmányilag beigazolható rokona nem jön el érte a kikötőbe. Ennek a rokonnak pedig amerikai lakosnak kell lennie. Ez a törvény-paragrafus sok bajt, tengernyi könyvet okozott már a newyorki kikötőben. Most a World ma érkezett számában mond el ilyen regényt, melynek csattanója a newyorki kikötőben játszódott le.

A francia Transatlantic hajótársaság egyik szép nagy gőzösén fiatal pár utazott az új-világ felé. A férfi Richard Saumure párisi ifju; a hölgy pedig Louise N. . . , szintén párisi eredetű, igen csinos kisasszony. Amikor a hajó megérkezett a newyorki kikötőbe, ott a bevándorlási biztosok átvizsgálták az utasok iratait. kikérdezték őket, belenéztek a zsebükbe is. Amikor Louise N. kisasszonyra került a sor, a tisztviselő felvilágosította őt:

— Magános hölgyet nem bocsáthatok be az állam területére.

— De hiszen nem vagyok én magános nő; ez az ur itt a vőlegényem.

— Nagyon helyes . . . csak hogy a menyasszonyt szintén magános nőnek tekinti a törvény. Csak abban az esetben távozhat a hajóról, ha itt az irodában összekötik önöket. Ellenkező esetben . . .

— Ellenkező esetben?

— Vissza kell önt szállítanunk oda, ahonnan elindult.

A hölgy sirni kezdett, de megvigasztalódott: hiszen Richard imádja őt s elveszi majd itt az irodában, aztán rendben lesz minden. De hol is van Richard? Azt mondta, hogy a málna után néz.

— Azonnal itt lesz a vőlegényem, — mondta a kisasszony a tisztviselőnek — ha megengedi, majd megvárom.

— Sőt . . .

Hanem Richard ur nagyon késett. Egyik óra másik után mult, az utasok — néhány pénztelen kivándorlott kivételével — már mind partra szállottak; de Richard ur nem jött vissza. Neki akadályta-

nul megnyitották a sorompót; hogyne, hiszen nyolcezer frank volt a zsebében.

— Az én pénzem, összes pénzem! — sopánkodott a hölgy s a mikor este lett és most sem távozhatott, a késégsébesét elérte a határtalant.

Mint éjjeli tíz óra tájban a rakodópart munkásai egy nőt láttak a dockról a tengerbe ugrani. Csolnakkal utána siettek, kimentették. A kis francia leány volt.

— Ki akar iam uszni innen innen, — siránkozott a szegényke. Nem maradok itt; meg kell keresnem Richardot.

A kétségbeesett hang megindította a tisztviselőket és elhatározták, hogy segíteni fognak a boldogtalan teremés zavarán. Értesítették a rendőrséget, amely két nappal később a Leoox-szállóban megtalálta a szökevény vőlegényt s letartóztatta. Elhozták ét a bevándorlási biztos elé, ahol aztán Richard urfi kénytelen volt feleségül venni a menyasszonyát, ha meg akart menekülni a néhány esztendei börtöntől.

HIREK.

Kolozsvár, június 19.

— **Razzia.** A rendőrség a tegnap éjjel razzliát tartott és 3 körözött egyén mellett 5 ittas állapotban levő embert állított elő.

— **Marólugot ivett cseléd.** A folytonos öngyilkosság egész sorozatát kell leadjuk s alig mulik el nap, hogy az ujabbi időknek ezen kóros állapotáról hirt ne adjunk. A tegnap is Székely Anna vistai születésű 17 éves cseléd valamiért megunva az életét marólugot ivott. A kivonult mentők beszállították a klinikára.

— **Örült a fűtőház mellett.** A tegnap a járc-kelők figyelmét egy dühöngő ember vonta magára, kinek minden cselekedete elárulta, hogy megőrült. Rögtön rendőrt mentek a ki a fűtőház felé tartó Hirsch Ármin 22 éves izr. bádógost be is vitte a dolgozóházba, honnan megfigyelés után az örültek házába fogják szállítani.

Egy millió örökség. Jean Thiéry francia állampolgár, ki 1676-ban Velencében halt meg, mintegy tíz millió koronát hagyott végrendeletileg Franciaországban élő rokonainak, de akkor senki sem jelentkezett és a tíz milliót a velencei bankban helyezték el. Jó ideig gazdátlanul hevert a nagy örökség, melyet közben egy csalóbanda megdézsmált, míg végre a XVIII. században nagy számmal kezdtek el jelentkezni az örökösök, kiknek a száma kétezerre emelkedett, de a bíróság előtt egyik sem volt képes az örökséghez való jogos igényét kimutatni. A velencei hadjárat alatt Bonaparte is követelte a Thiéry-féle milliókat, de szépszerével nem kapta meg és amikor a francia sereg bevonult Velencébe, erővel elvitte. Azóta még többen pályáztak a Thiéry-féle milliókra. 1871-ben Cottonné

asszony beigazolta, hogy Thiérytől származik, de dacára ennek, nem kapott az örökségből semmit. 1891-ben Rousselné lépett fel mint komoly igényű örökös, de ő is elvesztette a pert, mert a pénzt háboruban vitték el és a győztes nem köteles a legyőzött kötelezettségeit betartani. Dacára ennek újabb pályázók nem riadnak vissza újabb perekől és minduntalan akadnak újabb pályázók Franciaországban, kik ezeket költenek el, hogy a kamatos kamatokkal immár mesés összegű örökséghez való igényüket kimutassák.

A japán császárné álma. Az összes japán lapok a mikadó feleségének különös álmáról irnak, melyet olvasva, a japán nép még jobban bizik győzelmében az orosz medve fölött. A császárnénak ugyanis egy napon álmában egy japán tengerésztszist jelent meg, ki meghajtva magát így szolt: — Ne félj, örökdom seregéd fellett. Minden jól fog menni. E szavak után a látomány eltűnt. Más nap a császárné elkérette az összes japán tengerésztszistek arcképeit és az egyikben, a 38 év előtt elhalt Sakamoto tengernagy arcképeben felismerte az álomképet. Sakamoto nagyon híres és vitéz tengernagy volt. A mikadó felesége boldogan jelentette ki, hogy ő az álom után egészen biztosra veszi, hogy a japán fegyverek győzni fognak.

A világ legkisebb embere. Az az ember, aki arról híres, hogy ő a legkisebb összes embertársai között, Amerikában, Fairfieldben lakik és magá Ganta Charless örnagynak nevezi. Mint ez már halandó embereknél majdnem elkerülhetlen, a legkisebb ember is megunta a magános életet és elfogta a vágy, hogy megnősüljön. De lát a 39 éves törpe, ki mellesleg szólva 18 hüvely magas és összesen 35 fontot nyom, ugylátzik nem könnyen kap asszonyt, mert hirdetést tett közzé az amerikai lapokban, gyönyörű, boldog otthont, nagyon sok pénzt és teljes szabadságot ígérve annak a leánynak, ki nejevé lesz. Ennyi előny valóban nagyon kecségetető és csodálatos volna, ha nem akadna szép leány, aki örök hűséget esküszik a törpének, hogy az anyagi jómód mellett a felajánlott szabadságot is élvezhesse. A legkisebb ember szülei egészen rendes nagyságú emberek, az apa öt láb magas és az anya is többet nyom 150 fontnál. De tisztességes emberek is, mert gyermekük rendelkezésére nem használták ki arra, hogy ebből tőkét kovácsoljanak.

REGÉNY.

A tévedt nő szerelme.

Irta a „K. H.” számára: **Ö.** (24.)

A ablakok felülete szinte a földszinten fektűt, s az eső által

felpacsolt agyag már szürkére festette azokat . . .

Földes Márton vissza borzadva lépett be új lakására és sok minden eszébe jutott, midőn egyszerű falusi háza helyett idegenben ily nyomorult fészekbe kellett helyet keresnie.

Egy kissé eldugott helyen lakunk mentegetőzött Karikásné, de a szegény ember oda huzza meg magát, a hová lehet.

De ugye az nem baj, csak becsületesek legyünk!!! Földes Márton még fel sem ócsudott szálatmas helyzetéből s így Matild adta meg a feleletet:

— Dehogy baj néni, hiszen mindenki gazdag, a szegénynek pedig itt is gondját viseli az Isten!

A lakás külsejének megfelelő szobácskába értek már ekkor.

Az ódon butorok meglehetősen csinnal voltak elhelyezve, csak egy régi öreg agyag kályha bomladozó, félredült oldalával zavarta meg ezt a képet.

A velük hozott czok-mokot lerakták és a szekeresnek meghagyta Földes Márton, hogy a mi még van azt is hozza fel.

(Folytatása köv.)

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Wesselényi Miklós-u. 7. sz.

Telephon szám 503.

— **Hölgyek,** kik arcukat a Bíró dr.-féle „Havasi gypár Crème“-el ápolják, gondolják, különösen kiválnak szépségük által. Próbátégely 70 fillér. Kapható: Wolff gyógyszerárban Kolozsvár. 58. 17—30.

MA

● ● Hétfőn ● ●

Czakó Petizenekara játszik a SÉTATÉRI KIOSZKBAN.

● Kezdeté 1/2 6 órakor. ●

Kitűnő konyha, czukrászda és Gróf Teleki Ádám-féle bancezai borok. — Frissen csapolt sör. — Fagylalt és

● ● jeges kávé. ● ●

14 sz. 44*

Lakás kerestetik

külön telek udvarral és kerttel, szoba, konyha, speiz és faszin-nel a Kis- vagy Nagy-Szamos mentén, a város kültelkén jól bekerítve **f. év október hó 1-jére,** esetleg még hamarabb, **haszonbérbe** kerestetik. — Ajánlatok „Állandó” czimen a kiadóba.

67. sz. 6*

Teljesen szolid és megbízható! Egészen új divat üzlet

a **Simon és Lőrincz** cég

Wesselényi Miklós-utca 15. szám.

27. 24—25

Mely üzlet úgy olesó áráiról, valamint jóminőségű áruiról el van ismerve a legmegbízhatóbbnak. Dusan felszerelt raktár kapható az alanti czikkekből, u. m. Ruha és Blouse kelmék, D'Lainok, Selymek, Batistok és Himzett mollok, Zephirek, Czettonok, Satinok, Diszek és szabó-kellékek. — Női és férfi fehérművek, Nyak-kendők, Szőnyeg, Függyöny, Agyterítő, Paplan, Matrácz nagy választékban!

